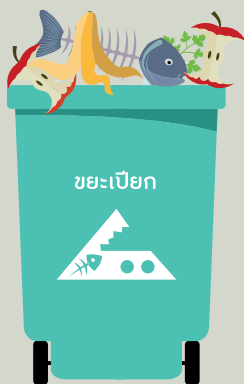

ทิ้ง ได้ถูกต้อง ช่วยโลก ได้ถูกทาง

ถึงได้ถูกต้อง ช่วยโลก ได้ถูกต้องทาง

ทุกวันนี้ เรื่องการจัดการขยะถือเป็นปัญหาใหญ่ ด้วยเหตุผลหนึ่งก็คือ เพราะคนทิ้งขยะโดยไม่รู้ว่า ควรจะแยกขยะก่อน หรือควรแยกอย่างไร เนื่องจากขยะที่ปะปนกันส่งผลให้จัดการขยะได้ยาก ขณะที่ขยะบางอย่างนำกลับมาใช้ประโยชน์ได้อีก ขยะบางชิ้นเป็นขยะอันตราย ต้องจัดการอย่างถูกวิธี หากเราช่วยกันคนละไม้คนละมือ ก็จะสามารถ ช่วยโลกของเราให้มีสภาพที่ดีขึ้นได้

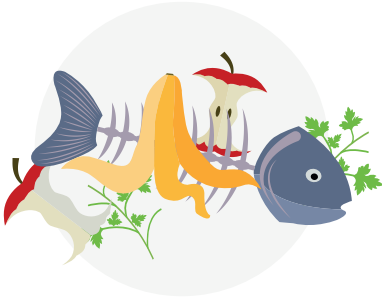

คุณรู้จัก ขยะ คีแคไหน

เราต้องรู้จักประเภทของขยะก่อนที่จะสามารถคัดแยกขยะก่อนทิ้งได้
ขยะปัจจุบันมีอยู่ 4 ประเภท ได้แก่

1. ขยะย่อยสลาย/ ขยะเปียก

เช่น เศษผัก เปลือกผลไม้ เศษอาหาร
ใบไม้ เศษเนื้อสัตว์

ลักษณะ: ขยะเน่าเสียและย่อยสลายได้
เร็ว สามารถนำมาหมักทำปุ๋ยได้

2. ขยะรีไซเคิล

เช่น แก้ว กระดาษ กระป๋องเครื่องดื่ม
เศษพลาสติก เศษโลหะ อะลูมิเนียม
ยางรถยนต์ ก่อ่งกระดาษ ก่อ่งเครื่องดื่ม
ลักษณะ: บรรจุภัณฑ์หรือวัสดุเหลือใช้ซึ่ง
สามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้

3. ขยะอันตราย

เช่น เชื้อมึนียดยา แบตเตอรี่ ถ่านไฟฉาย
น้ำมันเครื่องใช้แล้ว

ลักษณะ: ขยะปนเปื้อนหรือมีองค์ประกอบ
ของวัตถุระเบิด วัตถุไวไฟ วัตถุมีพิษ วัตถุที่
ทำให้เกิดโรค วัตถุกัดกร่อน และวัตถุที่อาจ
ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

ไมโครพลาสติก ถือเป็นขยะอันตรายต่อระบบนิเวศน์ มักเป็นส่วนผสมของผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดผลิตภัณฑ์ผิว เช่น เม็ดบีดส์ เม็ดสครับ ในเครื่องสำอาง และยาสีฟัน สบู่ล้างมือ สบู่ล้างจาน น้ำยาทำความสะอาดห้องน้ำ น้ำยาซักผ้า รวมทั้งเส้นใยจากผ้าใยสังเคราะห์ ไมโครพลาสติกบางชนิดไม่สามารถมองเห็นด้วยตาเปล่า เพราะมีขนาดเล็กมาก (เล็กกว่า 5 มิลลิเมตร)

4. ขยะทั่วไป

เช่น ถุงขนมกรุบกรอบ ถุงพลาสติกบรรจุผงซักฟอก พลาสติกห่อลูกอม ซองบะหมี่กึ่งสำเร็จรูป ถุงพลาสติกใส่อาหาร

ลักษณะ: ขยะที่ย่อยสลายยากและไม่คุ้มค่าสำหรับการนำกลับมาใช้ใหม่

กว่าจะ ย่อยสลาย

เศษกระดาษ	2-5 เดือน
เปลือกส้ม	6 เดือน
ถ้วยกระดาษเคลือบ	5 ปี
ก้นกรองบุหรี่	12 ปี
รองเท้าหนัง	25-40 ปี
กระป๋องอะลูมิเนียม	80-100 ปี
ถุงพลาสติก	450 ปี
โฟม	ไม่ย่อยสลาย

แยกขยะก่อนทิ้ง เพราะไม่ใช่แค่ ขยะ

เมื่อเรารู้จักขยะชนิดต่างๆ แล้ว เราต้องช่วยกันแยกขยะก่อนทิ้ง โดยเริ่มตั้งแต่ขยะในบ้าน รู้ไหมว่าการแยกขยะสามารถช่วยลดภาระเจ้าหน้าที่รถเก็บขยะได้มาก

ตัวอย่าง

เขต ก. และเขต ข. มีขยะ 2,000 ตัน
เทียบเท่ากับรถขนขยะ 333 คัน

เขต ก. ไม่แยกขยะ ปล่อยให้เป็นหน้าที่
ของรถเก็บขยะ ต้องใช้เวลาจัดการ
ขยะ 20 วัน

เขต ข. แยกขยะ ใช้เวลาจัดการขยะ
เพียง 5 วันก็แล้วเสร็จ

แล้วเมื่อเราแยกขยะ เราก็จะสามารถนำขยะรีไซเคิลไปขายสร้างรายได้เพิ่มที่สำคัญ ควรคิดทุกครั้งก่อนทิ้งขยะ เพราะหากเราทิ้งลงไปโดยไม่คิด แทนที่

ขยะเหล่านั้นจะถูกนำไปใช้ประโยชน์ได้ต่อก็อาจจะสูญค่า หรืออาจเป็นอันตรายทั้งต่อตัวเราและสิ่งแวดล้อม

4 ถัง คัดแยก

ถังขยะเปียก/ ย่อยสลายง่าย

หากไม่แยก: การทิ้งถุงพลาสติก โลหะ แก้ว มูลสัตว์ลงไปรวมกับขยะย่อยสลายง่าย จะยากต่อการนำไปใช้ประโยชน์ต่อ จะไม่สามารถนำเศษผักผลไม้และเศษอาหารไปทำปุ๋ยและน้ำหมักจุลินทรีย์ (EM) ได้

เกร็ดความรู้การแยกขยะ

- คัดแยกเศษอาหารออกจากขยะที่เป็นเศษกิ่งไม้ใบไม้ ซึ่งสามารถนำไปทำปุ๋ยหมักได้
- หากขยะมีลักษณะแหลมมาก อย่างเช่นไม้ลูกชิ้น ให้หักก่อนทิ้ง
- จัดหาภาชนะที่มีฝาปิด เพื่อไม่ให้สัตว์นำเชื้อโรคเข้าไปแพร่เชื้อ

ถังขยะทั่วไป

หากไม่แยก: ขยะทั่วไปส่วนใหญ่จะถูกนำไปฝังกลบเพราะไม่คุ้มค่าที่จะนำไปใช้ซ้ำ หรือรีไซเคิลได้ ดังนั้นเมื่อจะแยกก็ต้องแยกออกมาชัดเจน ห้ามทิ้งเศษอาหาร ขยะรีไซเคิล และขยะจากสวนลงไปรวมกับขยะทั่วไป

ถังขยะรีไซเคิล

หากไม่แยก: ทำให้เสียทรัพยากรที่ใช้ซ้ำได้ไปอย่างเปล่าประโยชน์ อีกทั้งเจ้าหน้าที่นำขยะไปคัดแยกเองได้ล่าช้า สิ้นเปลืองพลังงาน

เกร็ดความรู้การแยกขยะ

- แยกชนิด สี ประเภทของขยะ รีไซเคิลออกจากกันเพื่อสะดวกในการใช้งานหรือขาย
- ขยะรีไซเคิลบางชนิดทำให้แบน

ได้ เพื่อประหยัดเนื้อที่และเก็บได้สะดวก

- แยกขยะรีไซเคิลที่แตก และสภาพดีออกจากกัน

ถังขยะอันตราย

หากไม่แยก: อาจทำให้เกิดอันตรายได้ เช่น ถ่านไฟฉายหรือแบตเตอรี่โทรศัพท์เคลื่อนที่ซึ่งอาจจะระเบิดเมื่อเจอความร้อน และหากไม่มัดปากถุงให้เรียบร้อยก็อาจปล่อยสารพิษ

เกร็ดความรู้การแยกขยะ

- แยกขยะอันตรายแต่ละประเภทออกจากกัน ไม่มัดรวมและควรสวมถุงมือเพื่อป้องกันสารพิษ
- ระวังไม่ให้แตกหักเพราะสารเคมีอาจเข้าสู่ร่างกาย
- แยกขยะใส่ถุงและไว้ให้ห่างจากห้องครัว พื้นที่ที่มีเด็ก
- ขยะไมโครพลาสติกมีขนาดเล็ก มองไม่เห็น ควรกรองด้วยถุงกรองให้เศษต่างๆ รวมกัน

ตามสถานที่สาธารณะต่างๆ เรามักจะ
เห็นถังคัดแยกขยะที่ถูกจัดเตรียมตามนี้

ทิ้งขยะนอกบ้าน
ต้องทำอย่างไร

ซึ่งจะมีระบุชนิดของขยะเอาไว้ รวมถึงสีของถังที่แตกต่างกัน เพื่อการ
เลือกทิ้งขยะให้ถูกต้องแบบเดียวกับที่เราคัดแยกขยะในบ้าน

ขยะ
ยิ่งแยก ยิ่งได้

ได้ที่
1

ได้ลดค่าใช้จ่าย

เช่น แยกขยะอินทรีย์ หากบ้านไหน
ทำการเกษตรก็สามารถนำขยะอินทรีย์
ที่เป็นเศษผักผลไม้ไปทำปุ๋ยหมักรดน้ำ
ต้นไม้ได้ หรือนำเศษอาหารไปเลี้ยงสัตว์

ได้ที่
2

ได้เงินค่าชม

การแยกขยะรีไซเคิล เช่น ขวดแก้ว กระดาษ ขวด
พลาสติก นำมาล้างแล้วเอาไปขายให้แหล่งรับซื้อ
ใกล้บ้าน สร้างรายได้เข้ากระเป๋า หรือใครมีความ
คิดสร้างสรรค์นำมาทำงานประดิษฐ์ ก็สามารถหา
ช่องทางสร้างรายได้จากขยะรีไซเคิลเหล่านั้นได้

ได้ที่
3

ได้ความสะอาด
เป็นระเบียบ

การจัดการกับสิ่งของในบ้านที่ไม่สามารถนำไปใช้ซ้ำ และไม่สามารถย่อยสลายได้เองตามธรรมชาติ เช่น โฟม ขงบะหมี่สำเร็จรูป, หลอดไฟเสีย โดยการส่งต่อ ให้เจ้าหน้าที่นำไปฝังกลบ ก็เป็นอีกวิธีที่ช่วยทำให้บ้าน สะอาดและเป็นระเบียบ

ได้ที่
4

ได้สุขภาพ

การแยกขยะอันตรายนำไปใส่ถุงทิ้ง หรือทิ้งลงในถังขยะอันตรายทำให้ลด ความเสี่ยงที่ขยะเหล่านั้นจะปล่อยสาร พิษภายในบ้าน

ได้ที่
5

ได้ลด
ความเสี่ยง

เช่น แยกขยะอันตราย อย่างไมโครบีดส์หรือไมโคร พลาสติกที่มักอยู่ในผลิตภัณฑ์ทำความสะอาด ซึ่งต้อง กรองด้วยถุงซีกผ้าเพื่อไม่ให้ขยะที่มองไม่เห็นนี้ปน เปื้อนสู่ระบบบำบัดน้ำ ลดความเสี่ยงที่จะไปปนเปื้อน ต่อในแหล่งน้ำและสิ่งแวดล้อม

สถานที่ทิ้ง
ขยะอันตราย
มีที่ไหนบ้าง

นอกเหนือจากที่เราสามารถทิ้งขยะอันตรายในถังขยะ อันตรายที่กำหนดแล้ว เรายังสามารถทิ้งขยะอันตราย กับรถขยะของ กทม. ทุกวันที่ 1 และ 15 ของเดือน หรือ นำไปทิ้งที่สำนักเขตที่กำหนด สามารถตรวจสอบจุดทิ้ง ขยะใกล้บ้านได้จากลิงค์ข้อมูลนี้ http://infofile.pcd.go.th/haz/Drop_Off.pdf?CFID=1236633&CFTOKEN=83992309

จัดการที่ต้นตอ ก่อนจะมาเป็นขยะ

นอกเหนือจากการจัดการแยกขยะแล้ว เราควรคำนึงถึงการลดจำนวนขยะก่อนการทิ้งด้วยหลัก 5Rs ได้แก่ การลดการใช้ (Reduce) การซ่อมแซมและนำมาใช้ใหม่ (Repair) การนำมาใช้ซ้ำ (Reuse) การรีไซเคิล (Recycle) และการหลีกเลี่ยงการใช้วัสดุที่ทำลายยาก (Reject)

ลดการใช้ (Reduce)

คือ การคำนึงถึงความจำเป็นในการใช้ เลือกใช้สินค้าที่มีอายุการใช้งานนานๆ และรู้จักปฏิเสธสิ่งที่ไม่จำเป็นต้องกลายเป็นขยะในไม่ช้า เพื่อลดปริมาณขยะให้น้อยลงด้วยวิธีการดังนี้

- ใช้ตะกร้าหรือถุงผ้าแทนการใช้ถุงพลาสติก
- ใช้แก้วส่วนตัวแทนการใช้แก้วที่ใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้ง
- เปลี่ยนไปใช้สินค้าชนิดเติม (Refill)
- เลือกสินค้าที่บรรจุในถุงมากกว่าบรรจุในขวด
- ใช้กล่อง ปิ่นโตใส่อาหารตามร้านแทนการใช้โฟม
- ปฏิเสธการใส่ถุงพลาสติกตามร้านสะดวกซื้อ
- ลดการสร้างขยะเมื่อไปท่องเที่ยวตามแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ
- ลดการใช้ขยะอันตราย หันไปใช้วิธีธรรมชาติ เช่น เปลือกส้มแห้งนำมาเผาไฉ่ยุ้ง หรือใช้ผลมะนาวเพื่อบดกลิ่นภายในห้องน้ำ

การซ่อมแซมและนำกลับมาใช้ใหม่ (Repair)

คือการซ่อมแซมสิ่งของเพื่อนำกลับมาใช้ได้ดังเดิม เช่น

- ซ่อมแซมเสื้อผ้า ไม่ต้องทิ้ง
- ติดกาวซ่อมรองเท้า แทนการซื้อใหม่
- ซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้าให้กลับมาใช้ได้

นำไปใช้ซ้ำ (Reuse)

คือ การใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า หรือเมื่อต้องเลือกซื้อสินค้าสักชิ้นต้องคิดว่าสินค้านั้นสามารถใช้ได้มากกว่าหนึ่งครั้งหรืออาจจะนำไปให้ผู้อื่นใช้ต่อได้ เช่น

- ถุงพลาสติกที่ไม่เปรอะเปื้อนเก็บไว้ใช้ใส่ของอีกครั้งหนึ่งหรือใช้เป็นถุงใส่ขยะในบ้าน
- วัสดุแก้วทุกชนิดนำมาใช้ใส่เครื่องปรุงในครัวได้
- กระดาษทุกชนิดใช้ให้ครบทั้งสองหน้า
- นำกล่องคุกกี้ที่หมดแล้วมาใช้ใส่ของ แทนการซื้อกล่องใส่ของ

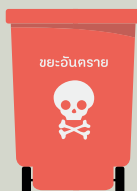
สร้างสรรคเป็นสิ่งใหม่ (Recycle)

คือ การนำสิ่งที่ถูกใช้งานแล้ว หรือใช้งานไม่ได้แล้วมาแปรรูปเป็นสิ่งใหม่เพื่อใช้ประโยชน์ เช่น

- ขวดน้ำพลาสติก ยางรถยนต์มาทำกระถางปลูกต้นไม้
- กระป๋องน้ำอัดลมตัดฝาใช้เป็นแก้ว
- นำกระปุกน้ำมาเจาะรูเป็นที่ใส่เครื่องเทศในครัว
- แฉกไข่ไก่นำมาประยุกต์เป็นแผ่นกันเสียงติดผนังห้อง
- เสื้อเก่าตัดแปลงเป็นกระเป๋าผ้า
- กระดาษนำมาทำดอกไม้ปลอม
- ขวดน้ำพลาสติก กระป๋องน้ำอัดลมประดิษฐ์เป็นของเล่นให้ลูก
- หลอดไฟไม่ใช้แล้วสร้างสรรคเป็นแจกันดอกไม้

ทิ้ง ได้ถูกต้อง ช่วยโลก ได้ถูกทาง

จัดพิมพ์และเผยแพร่โดย
SOOK PUBLISHING

เรียบเรียงข้อมูลบางส่วนจาก

- หนังสืออ่านประกอบการเรียนชุด “ความสุขของฉันในวันสุขภาพดี” หน่วยที่ 6 : ลูกแก้วในกระป๋องสเปรย์มหากั๊ย โดย ศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติ สวทช.
- ขยะไม่ใช่ขยะ ตอนระบบการจัดการขยะ โดย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ สสส.
- คู่มือแนวทางการลดคัดแยก และใช้ประโยชน์ขยะมูลฝอย โดย สำนักจัดการกากของเสียและสารอันตราย กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ปัญหาสิ่งแวดล้อมเนื่องจากขยะมูลฝอย โดย กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ไมโครพลาสติก สิ่งเล็กๆ ใกล้ตัวเรา กองนโยบายอุตสาหกรรมรายสาขา 1 สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม
- ขยะยิ่งแยกยิ่งได้ โดยกรมประชาสัมพันธ์
- การบริหารจัดการขยะอย่างมีประสิทธิภาพสำหรับสถานประกอบกิจการ กรมควบคุมมลพิษ

สามารถสืบค้นข้อมูลและหนังสือเพิ่มเติมได้ที่ห้องสร้างปัญญา

ศูนย์เรียนรู้สุขภาพ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)
หรือดาวน์โหลดได้ที่แอปพลิเคชัน SOOK Library และ resource.thaihealth.or.th

โทร. 02-343-1500 กด 3